

FARSKÉ ZVESTI

FARNOSTI
DUBNICA NAD VÁHOM

MARIÁNSKA PŮŤ
2024

WWW.SALDUB.SK
FARDUBZVESTI@GMAIL.COM

■ Milí farníci, bratia a sestry. Ako niekto skonštatoval, sme obklopení množstvom sviatkov, výročí. Nasledujúci rok 2025 cirkev slávi ako jubilejný rok. Saleziáni a celá saleziánska rodina spolu so svojimi adresátmi slávi 100 rokov príchodu saleziánov na Slovensko.

Ako v liste na otvorenie „Roka vďačnosti“ napísal provinciál Peter Timko: „V roku 2024 oslávime 100. výročie príchodu saleziánov na Slovensko. Je to však aj 100. výročie príchodu saleziánskej charizmy na Slovensko. A preto v nasledujúcom školskom roku chceme začať spoločnú prípravu celej saleziánskej rodiny na toto milé jubileum. Príprava sa nesie v duchu hesla „S pokornou vďačnosťou dávam ďalej, čo som dostal.“ Tento leitmotív zhrňa zároveň aj cieľ prípravy, ktorý chce byť povzbudením k znovuoživeniu, povedané moderne, k „refreshu“ nášho povolania, nadšenia, zápalu pre mladých - charizmy dona Bosca na Slovensku a jej odovzdávania ďalej - pre mladých, nové generácie, pre Cirkev, pre občiansku spoločnosť. Tak ako to pred nami urobili všetci, ktorí sa stali znamením Božej lásky pre nás, podobne si chceme uvedomiť, že sme povolani túto štafetu charizmy odovzdávať ďalej, v prvom rade svedectvom svojho života. Celá príprava nás chce pozvať k tomu, aby sme sa nanovo stali v Cirkvi i vo svete znamením a nositeľmi Božej lásky k mladým.“

Asi nie je potrebné pripomínať fakt, že liturgia je slávením a okrem iného je pre nás aj školou slávenia. Učí a pomáha nám pozerať hlbšie, pod povrch skutočností. Chlebík a víno sa pri svätej omši stáva osobitnou sviatosťou prítomnosti Zmŕtvychvstalého

Krista. Pred mojimi očami sa na prvý pohľad nič nemení. Iba vďaka viere vnímam hlbšiu Kristovu prítomnosť a mám účasť na ovoci Veľkej noci.

Podobným spôsobom, ktorý prežívame pri svätej omši, sa musíme zadávať na všetko, čo prežívame. Objavovať v obyčajných udalostiach, gestách to, čo je skryté hlbšie. Každá vec skrýva v sebe ešte inú hlbšiu skutočnosť. Tak sa obed stáva prejavom pozornosti, lásky, úcty toho, kto obed pripravil. Už to nie je len rezeň, ale obeta, láska, čas mamy, ktorá mi ho pripravila.

Don Boscova charizma je 100 rokov prítomná na Slovensku. Je jednou z množstva Bo-

žích darov, ktoré slovenská cirkev dostala ako dar pre všeobecné dobro. Ale je aj spôsobom prežívania blízkosti starostlivej lásky Boha aj pre tých, ktorí prijali službu prostredníka. Keď hovoríme o slávení, máme na mysli vedomie vďačnosti za dobrá, ktoré sme dostali a prežili. Je dobré, že sa tešíme z výročí, úspechov v živote, ale neraz zabúdame na tých, ktorí nám niečo dobré a pekné sprostredkovali.

Oslava narodenín bez poďakovania Bohu a rodičom je niečo prevrátené. Môj život je Božím darom, ktorý som dostal prostredníctvom rodičov. Opiť sa asi nebude najlepší spôsob prejavovania vďačnosti a radosti za to, čo som dostal bez mojej osobnej zásluhy. Preto sa v tomto kontexte objavuje nutnosť zadávať sa, v akomsi spytovaní svedomia, aj na 100-ročnú prítomnosť saleziánov a spolu s nimi saleziánskej rodiny na Slovensku. Vďaka tomu môžeme objavovať Božie plány, ktoré má s nami, a ktoré uskutočňuje prostredníctvom ochotných ľudí.

Spytovanie svedomia je pre mnohých hľadaním chýb a neúspechov, ale v skutočnosti je len jedna z posledných etáp tejto pobožnosti. Prvou je a má byť objavovanie Božej prítomnosti v našich osobných, ale aj spoločných dejinách. Naše dejiny, ktoré vnímame ako dejiny spásy - pretože nám prinášajú spásu. Božiu lásku, ktorá sa v dejinách a konkrétnych momentoch stáva viditeľnou, a ktorú zakúšame.

Peter Bicák SDB

STO ROKOV SALEZIÁNOV NA SLOVENSKU

■ V roku 2024 si saleziánska rodina v Dubnici nad Váhom pripomína dve významné výročia. Jedno je spojené s celou slovenskou provinciou, a to je sté výročie príchodu prvých saleziánov na Slovensko v roku 1924. So saleziánmi sa Slováci zoznamujú už za života sv. Jána Bosca.

Podľa archívnych výskumov si s donom Boscom dopisovali kňazi Vojtech Kelecsényi a Ján Boll (1860-1934). V roku 2011 bol objavený list dona Bosca z roku 1886, ktorý bol adresovaný neznámemu dobrodincovi. V súčasnosti sa nachádza v slovenskom saleziánskom archíve. Prvý životopis dona Bosca vyšiel v roku 1899 ako podielová kniha v Spolku sv. Vojtecha. Autorom knihy Životopis Jána Don Bosku bol hornoreňanský farár Pavol Jedlička (1844-1917).

Podľa výskumu Z. Kubanoviča boli prvými saleziánmi slovenského pôvodu don Alojz Hudek SDB (1887-1961) a don Ladislav Stano SDB (1888-1980). Don Hudek zložil prvé sľuby 28.9.1907, začiatkom roka 1908 odišiel ako misionár do Bolívie a Peru, kde v roku 1961 zomrel v Lime. Don Stano sa stal saleziánom o rok neskôr (29.9.1908) a 26.9.1915 bol ako prvý Slovak vysvätený za kňaza. Po príchode do Československa sa stal v roku 1924 prvým slovenským direktorom v Šaštine. Po barbarskej noci bol ako dôchodca internovaný v kárnom kláštore v Pezinku a neskôr v charitných domovoch. Zomrel v Holíči v roku 1980. Aby

sme nezabudli ani na koadjutorov, prvým slovenským saleziánom - koadjutorom bol pán Jozef Ďurica SDB (1880-1964), ktorý zložil prvé sľuby 15.9.1912, a po pôsobení v Taliansku a Maďarsku sa v roku 1946 vrátil na Slovensko. Taktiež bol po roku 1950 internovaný na rôznych miestach. Zomrel v Rúbani v roku 1964.

Prvý saleziánsky dom v Uhorsku mohol vzniknúť v Košiciach v roku 1910 zásluhou košického biskupa Augustína Fischera-Colbrieho (1863-1925). Mal už aj vyhladený dom, lenže sa s majiteľom nedohodol na cene. Biskup Fischer-Colbrie bol jediný biskup na Slovensku, ktorý nebol po vzniku ČSR vypovedaný z novej republiky. Napriek neúspechu sa živo zaujímal o slovenských saleziánov a dožil sa aj ich príchodu na Slovensko. Napokon prvý saleziánsky dom v Uhorsku vznikol v roku 1913 v Péliföldszentkereszte zásluhou Jána kardinála Černoča (1852-1927).

Slováci teda pôsobili v rôznych krajinách a po vzniku ČSR vznikali snahy o založenie saleziánskeho ústavu aj v Československu. Dočasne pôsobili v Poľsku a Taliansku (ak nerátame tých, ktorí už pôsobili na misiách). V Taliansku pôsobili na rôznych miestach (Genzano, Rím, Perosa Argentina a i.). Udržovali čulé styky so svojimi príbuznými na Slovensku a publikovali články v slovenských časopisoch, kde propagovali dona Bosca a saleziánske dielo. Preto don Viliam Vagač SDB (1887-1970) spolu s ostatnými spolubratmi oslovili hlavného predstaveného bl. dona Filipa Rinaldiho SDB (1856-1931) ako aj nitrianskeho biskupa Karola Kmetka (1875-1948) o možnosti založenia saleziánskeho domu na Slovensku. Ako najvhodnejšie miesto sa im pozdával Trenčín, čo sa nakoniec nezrealizovalo. Zároveň si don Vagač vyžiadaval od K. Kmetka mienku aj od ostatných biskupov. Výsledkom bol pastiersky list, vydaný

24.1.1924 na biskupskej konferencii v Žiline. Približujú v ňom dielo dona Bosca, jeho rozšírenie po celom svete a pripomínajú, že „len my, Slováci, ešte nemáme takého ústavu! Slovenských saleziánov máme, ale saleziánskeho ústavu na Slovensku ešte niet [...] Nie menej ako 120 slov. mladíkov nachádza sa už v tejto Spoločnosti [...] Úmyslom bisk. sboru je, aby časom každé biskupstvo malo svoj saleziánsky ústav.“ Plánom bolo, aby prvý saleziánsky ústav na Slovensku vznikol na začiatku roku 1925. Aj vedenie saleziánov bolo prekvapené, že saleziánov na Slovensko požíval celý biskupský zbor krajiny, čo sa podľa nich dovtedy nestalo.

Výzvy biskupov sa medzi prvými chytil dekan v Borskom Mikuláši, Karol Nečesálek (1865-1936), ktorý saleziánom navrhol, aby sa usadili v kláštore v Šaštine, ktorý bol vtedy dosť zanedbaný. Don Vagač medzitým okrem Šaštína navštívil aj kaštieľ v Tepličke nad Váhom a františkánsky kláštor v Kremnici. Najviac sa mu však pozdával Šaštín, kde aj odsľúžil sv. omšu na úmysel, aby sa im podarilo v ňom usídlit'. Po dosiahnutí súhlasov od hlavného predstaveného a Pavla Jantauscha (1870-1947), trnavského apoštolského administrátora, potrebovali ešte získať súhlas od vlastníka časti kláštora, ktorým bolo ministerstvo poľnohospodárstva. So získaním tohto súhlasu im pomohol K. Nečesálek. Don Vagač spolu s novokňazom donom Jozefom Bokorom SDB (1897-1969) prišli do Šaštína 7.9.1924 a na druhý deň, na sviatok Narodenia Panny Márie, prevzali správu šaštínskej fary. Pre zaujímavosť môžeme pripomenúť, že don Bosco začal svoje dielo na sviatok Neпоškvrneného počatia Panny Márie... Prví saleziánski študenti prichádzajú do Šaštína už v októbri, a zároveň začínajú prijímať nových zo Slovenska. Medzi nimi boli aj mládenci, ktorí neskôr pôsobili od roku 1969 ako saleziánski kňazi v Dubnici.

Postupne vznikali na Slovensku aj ďalšie saleziánske diela, až sa postupne rozšírili na najväčšiu reholu na Slovensku. Tento rozvoj zastavili až udalosti počas Akcie K, ale to už je iný príbeh.

Mgr. Pavol Hromádka

ROK VĎAČNOSTI

SALEZIÁNI V DUBNICI NAD VÁHOM

■ V roku 2024 si aj v našej farnosti pripomíname dve významné výročia saleziánov: 100 výročie príchodu saleziánov na Slovensko a 55. výročie príchodu saleziánov do Dubnice nad Váhom.

Za začiatok podujatí 100. výročia príchodu na Slovensko si saleziáni zvolili 8. január 2024, deň úmrtia slovenského saleziána, blahoslaveného Titusa Zemana. Rok vďačnosti sa začal svätou omšou v priamom prenose televízie LUX v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v bratislavských Vajnorochoch, odkiaľ Titus Zeman pochádzal. Sv. omši predsedal slovenský provinciál Peter Timko za účasti kazateľa Pierluigiho Cameroniho, ktorý je generálny postulátor procesov svätorečenia. Na slávnostnej sv. omši sa zúčastnili aj saleziáni z Dubnice nad Váhom.

Slovenský provinciál Peter Timko

Komunita saleziánov rok 2024 vníma ako tzv. Rok vďačnosti, kedy chcú viacerými podujatiami poďakovať a pripomenúť si svoju storočnú prítomnosť na Slovensku. Apoštolská penitenciária vo Vatikáne na žiadosť slovenských saleziánov udelila veriacim možnosť získať plnomocné odpustky. Stačí, ak za obvyklých podmienok, v čase od 8. januára 2024 do 8. septembra 2024 navštívia farský kostol vo Vajnorochoch alebo kostol či verejnú kaplnku saleziánov a saleziánskej rodiny na Slovensku. Dar plnomocných odpustkov môžu využiť aj chorí a všetci tí, ktorí fyzicky nemôžu byť prítomní v kostole, a to obetovaním svojho utrpenia Pánovi alebo zbožnou modlitbou.

Saleziáni chcú oslavy svojho príchodu využiť

na prezentáciu a znovuoživenie charizmy dona Bosca na Slovensku. Sú najpočetnejšou mužskou reholou u nás a po vzore zakladateľa dona Bosca sa prioritne venujú práci s deťmi a mládežou. Pomáhajú tiež sociálne najslabším a sú aktívni aj pri pomoci ukrajinským odíencom. „V súčasnej zložitej dobe si ešte viac uvedomujeme potrebu zodpovednej výchovy, ktorá formuje mladých ľudí. Chceme byť blízko nich, ponúkať im zaujímavý program, ale aj odpovede na otázky, ktoré ich trápia,“ uviedol provinciál Peter Timko a dodal, že pri príležitosti osláv chcú s pokornou vďačnosťou dávať ďalej to, čo dostali.

Host' z Ríma, salezián Pierluigi Cameroni, bol zodpovedný za proces blahorečenia Slováka Titusa Zemana. „Poznám viaceré svedectvá vernosti saleziánov počas komunistickej totality vo vašej krajine. Táto spomienka na hrdinskú lásku ku Kristovi je semienkom nádeje, aby prorocký sen dona Bosca pokračoval, zapájajúc do tohto nového dobrodružstva milosti a saleziánskej charizmy čoraz viac aj samotných mladých a celú saleziánsku rodinu,“ povedal don Cameroni.

Aktuálne je naprieč celým Slovenskom 23 saleziánskych stredísk, od Bratislavy, Novú Dubnicu, Dubnicu nad Váhom, cez Žilinu, Námestovo, Poprad, Prešov až po Rožňavu či Humenné a Michalovce. Saleziáni pôsobia tiež v rómskych komunitách na Luníku IX v Košiciach a v časti Poštárka v Bardejove. Pracujú aj na misiách v Azerbajdžane a v Jakutskej republike na Sibíri.

V strediskách ponúkajú predovšetkým stretnutia (stretnutia rovesníckych skupín), záujmové krúžky, športy, tábory, výlety, ale aj duchovné, spoločenské a kultúrne podujatia. Sú zriaďovateľmi troch školských zariadení. V štyroch strediskách v Bratislave a v Košiciach otvorili prvé centrá duševnej starostlivosti, ktoré pomáhajú mladým ľuďom prejsť cez ťažšie obdobia života. Saleziáni vedú výchovu v duchu kresťanských hodnôt, ale dvere ich stredísk sú otvorené pre všetkých. Všetky aktivity saleziánov fungujú hlavne vďaka pomoci stoviek dobrovoľníkov.

Počas roka sa uskutočnilo viacero aktivít, ktorými si budú môcť nielen členovia saleziánskej komunity pripomenúť toto dôležité výročie. Okrem iného vyjde kniha Sen, ktorý trvá. Tá mapuje storočnicu saleziánov na Slovensku. Novinkou je aj Príručka k saleziánskym miestam na Slovensku a špeciálna brožúrka pre deti o živote dona Bosca. Znovu bude pre čitateľov k dispozícii obľúbený životopis dona Bosca v slovenčine. V košíckej Tabačke sa v máji uskutočnilo diskusné podujatie o výchove mladých ľudí. Pre tých, ktorí radi chodia na výlety a spoznávajú krajinu, vznikne elektronická mapa Slovenska s miestami súvisiacimi s činnosťou saleziánov.

Storočníci budú venované aj tohtoročné prímestské tábory.

Oslavy oficiálne vyvrcholia počas víkendu 6. - 8. septembra 2024. V sobotu bude program pripravený v Bratislave. V nedeľu, presne na sté výročie príchodu saleziánov do Šaštína, sa uskutoční d'akovná púť do Baziliky Sedembolestnej Panny Márie a slávnostná sv. omša.

Materiály a aktivity súvisiace s prípravou na Rok vďačnosti, ale aj samotným priebehom, je možné nájsť na webe 100.saleziani.sk a sociálnych sieťach saleziánov.

Reholu saleziánov založil v 19. storočí taliansky kňaz a vychovávateľ Ján Bosco. Jedným z jeho kréd pri práci, v tom čase predovšetkým s chudobnými chlapcami, bolo: „Skáčte, kričte, len nehrešte!“ Patrónom rehole je biskup František Saleský, z jeho mena je odvodené aj jej pomenovanie. Saleziáni patria k najpočetnejším rehoľným spoločnostiam. V súčasnosti v 135 krajinách sveta pôsobi viac ako 14 000 kňazov a bratov. Ako ostatné rehoľné rády, tak aj saleziáni boli v 50. rokoch minulého storočia na Slovensku násilne rozpustení a prenasledovaní. Odsúdení saleziáni strávili v komunistických väzniciach spolu skoro 400 rokov. K politickým väzňom patrili aj blahoslavený Titus Zeman. Neskôr v utajení obnovilo svoju činnosť Združenie saleziánov spolupracovníkov, ktoré má v súčasnosti na Slovensku viac než tisíc členov. Do saleziánskej rodiny patria aj sestry saleziánky, zasvätené dobrovoľníčky dona Bosca ako aj odchovanci, ktorí sú aktívni v združení Exallievi a priatelia dona Bosca. Rehoľa začala opätovne na Slovensku oficiálne pôsobiť začiatkom 90. rokov. Aktuálne v slovenskej provincii je 181 bratov rehoľníkov, z nich sú piati cudzinci (India, Burundi, Jakutsko, Južná Kórea). Slovenskí saleziáni ako misionári pracovali a pracujú v 50 krajinách sveta.

Pripomíname, že na žiadosť slovenských biskupov prišli 8. 9. 1924 do Šaštína prví slovenskí saleziáni. Boli to: don Viliam Vagač a novokňaz don Jozef Bokor.

Dubnica nad Váhom im otvorila svoju náruč

V roku 2024 si dubnickí saleziáni, ako i celá saleziánska rodina, pripomínajú 55. výročie príchodu saleziánov do nášho mesta. **Do Dubnice nad Váhom prišli saleziáni v roku 1969.**

Ako prvý prišiel don Bernardín Šipkovský. Ordinár ho menoval za kaplána a poveril ho výstavbou kostola v Novej Dubnici.

Za správcu farnosti v Dubnici nad Váhom bol menovaný don Jozef Čakánek. Okrem

spomínaných, tu pôsobili spolubratia don Jozef Kaiser a don Viktor Plánka.

V januári 1972 museli saleziáni na príkaz štátnej správy opustiť dubnickú faru. Ani výstavba kostola v Novej Dubnici sa nezačala. Vo farnosti zostal pôsobiť iba don Jozef Čakánek. Veľkú pozornosť venoval okrem duchovnej práce aj obnove cirkevných objektov. Pripomeňme aspoň niektoré: Dal vymalovať kostol zvonku aj zvnútra. Zaviedol do kostola ústredné kúrenie. Postavil novú farskú budovu. Opravil kostolík a kaplnky na kalvárii. Zároveň dal ohradiť priestor okolo fary a kostola.

Okrem toho vynakladal veľké úsilie na duchovné a hmotné povznesenie farnosti. Neúnavný kňaz zodratý a vyčerpaný prácou, po nevyliciteľnej chorobe, zomrel 31. 8. 1985 vo veku 71 rokov. Pochovaný je na dubnickom cintoríne.

Počas pôsobenia dona Čakánka na dubnickej fare pôsobila aj rehoľná sestra saleziánka Mária Černá. Tá pomáhala aj pri výchove nových rehoľných sestier. Pri domácich prácach im pomáhali spolubrat koadjutor Jozef Grznár a Jozef Meško.

Treba ešte spomenúť, že v tom období v Dubnici nad Váhom, ako tajní saleziáni, pracovali klerici a neskôr ako kňazi: vdp. František Kohút, vdp. Andrej Porubčin a vdp. Peter Brodek.

Po nebohom donovi Čakánkovi prevzal vedenie farnosti diecézny duchovný vdp. dekan Ladislav Kiška. Správcom farnosti bol v rokoch 1985 - 1990. Ten okrem pastoračnej práce venoval veľkú pozornosť aj duchovnému a kultúrnemu dedičstvu. Dal zhotoviť pamätnú tabuľu Jána Baltazára Magina vo vestibule Kostola sv. Jakuba a obnoviť pamätnú tabuľu J. B. Magina a ostatných dubnických kňazov na katolíckom dome. Dal zhotoviť pamätnú tabuľu Jána Baltazára Magina vo vestibule kostola sv. Jakuba a obnoviť pamätnú tabuľu J. B. Magina a ostatných dubnických kňazov na Katolíckom dome.

Vdp. dekan Jozef Čakánek, od roku 1969. Narodil sa 12. 5. 1914 v Kotešovej. Zomrel 31. 8. 1985.

Saleziáni obnovili v Dubnici nad Váhom po 40 rokoch mariánske púte.

Návrat saleziánov

V roku 1990 sa saleziáni znovu vrátili do Dubnice nad Váhom. Vedenie farnosti prevzali od vdp. dekana Ladislava Kišku. Za správcu farnosti bol menovaný vdp. Bernardín Šipkovský. Jeho spolubratmi boli: vdp. Ing. Peter Šinčík, vdp. František Kohút a vdp. MUDr. Jozef Domy.

Vdp. dekanovi Bernardínovi Šipkovskému a jeho spolubratom sa podarilo splniť tri dôležité úlohy:

1. V katolíckom dome zriadiť saleziánske stredisko.
2. Zriadiť cirkevnú školu.
3. Obnoviť po 40 rokoch mariánske púte.

Okrem toho sa v Novej Dubnici zaviedli bo-

Vdp. dekan Bernardín Šipkovský, od roku 1990. Narodil sa 25. 9. 1923 v Žlkovcih. Zomrel 23. 1. 2011 v Ilave. Pochovaný je na dubnickom cintoríne. V našej farnosti pôsobil 2-krát. V rokoch 1969 - 1972 a 1990 - 2005. Od tohto termínu až do smrti, pôsobil v dubnickom penzióne.

hoslužby, a to v kine Panorex. Začalo sa aj s prípravou na výstavbu novodubnického kostola. Starosť o výstavbu bola zverená spolubratovi Ing. Petrovi Šinčíkovi.

Dňom 1. 7. 1991 sa mesto Nová Dubnica a Kolačín odčlenili od dubnickej farnosti. Zároveň sa vytvorila nová farnosť. Za prvého správcu bol menovaný rodák z Dubnice nad Váhom vdp. Jozef Dvorský.

Dôležitou udalosťou v dubnickej farnosti bola v roku 2013 návšteva relikvie don Bosca. Tá putovala po všetkých saleziánskych provinciách na celom svete. Bolo to pri príležitosti 200. výročia narodenia sv. Jána Bosca.

Najvýznamnejšou udalosťou pre saleziánov v Dubnici nad Váhom bolo vysvätenie nového Kostola sv. Jána Bosca. Vysvätil ho otec biskup Tomáš Galis dňa 16. 8. 2015 pri príležitosti 200. výročia narodenia sv. Jána Bosca. Projektovú dokumentáciu na kostol zabezpečil bývalý správca farnosti don Peter Pagáč a na výstavbe kostola sa veľkou mierou podieľal správca farnosti don Marián Bielik. Návrh loga a propagačných materiálov o Dubnickej Panne Márii a histórii Kostola sv. Jakuba vypracoval don Peter Štellmach.

S úctou si spomíname i na tých správcov farnosti, ktorí veľa urobili pre Dubnicu nad Váhom a už nie sú medzi nami, lebo si ich Pán povolal do večnosti.

Sú to: don Jozef Čakánek, don Bernardín Šipkovský, don Vladimír Študent, don Štefan Kovalík, don Jozef Dvorský a bývalý direktor don Teodor Gavenda.

Veľa práce pre našu farnosť urobili i saleziáni, ktorí neboli správcami farnosti a pôsobili alebo pôsobia v Dubnici nad Váhom. Tí sa venovali hlavne duchovnému rozvoju mládeže. Treba pripomenúť, že v Dubnici nad Váhom, hlavne v duchovnej oblasti, veľa práce urobili i dubnické saleziánky, saleziáni spolupracovníci, ako i celá saleziánska rodina.

Dôležité úlohy, ale i práca s mládežou za uplynulých 55 rokov, stáli dubnických saleziánov, ako i celú saleziánsku rodinu, veľa síl, energie i námahy. Za to im patrí úcta a veľké poďakovanie.

Medzi najväčšie investičné projekty za posledné roky, ktoré realizovali saleziáni v dubnickej farnosti, patrí:

■ Výstavba Kostola sv. Jána Bosca na dub-

nickom sídlisku.

- Rekonštrukcia chaty v Slávnickom Podhorí.
- Obnova interiéru a kúrenia v katolíckom dome.
- Zhotovenia loga a propagačných materiálov o Dubnickej Panne Márii a histórii Kostola sv. Jakuba.
- Zateplenie farskej budovy.
- Oplotenie a ohrada okolo Kostola sv. Jána Bosca.
- Odstránenie poškodenej terasy za katolíckym domom.
- Obnova najväčšieho zvona v Kostole sv. Jakuba - Zvona Panny Márie, Pomocnice kresťanov, obnova sociálneho zariadenia za kostolom, obnova krížov a niektorých častí kalvárie.

Saleziáni obnovili aj dubnickú kalváriu.

Kostol sv. Jána Bosca v Dubnici nad Váhom bol vysvätený dňa 16. 8. 2015. Bolo to pri príležitosti 200. výročia narodenia sv. Jána Bosca.

Dubnickí saleziáni s provinciálom Petrom Timkom. V súčasnosti v Dubnici nad Váhom pôsobia saleziáni v tomto zložení: Bohuš Levko - farár a direktor, Peter Bicák, Marián Bielik, Jozef Motýľ, Cyril Gajdoš, Marek Vaško a koadjútór Peter Chodelka.

Saleziáni, ktorí pôsobili v Dubnici nad Váhom od roku 1969

Don Bernardín Šipkovský	1969-1972
	1990-2005
Don Jozef Čakánek	1969-1985
Don Jozef Kaiser	1969-1972
Don Viktor Plánka	1969-1972
Don František Fuska	1984-1985
Don Peter Šinčík	1990-1991
Don František Kohút	1990-1992
Don Jozef Domeny	1990-1992
Don Marián Valábek	1992-1993
Don Jozef Krajňak	1992-1995
Don Vladimír Študent	1993-1994
Don Miloslav Marušiak	1993-1994
Don Juraj Benca	1993-1996
Don Štefan Kovalík	1994-1995
Don Jozef Gánovský	1994-1995
Don Jozef Dvorský	1995-1999
Don Jozef Kosmál	1995-2019
Don Jozef Zachar	1996-2006
Don Bohumil Piešťanský	1996-1999
Don Aurel Menke	1998-2002
Don Cyril Slíž	1999-2004
Don Jozef Krušac	2002-2009
Don Vladimír Sopkanič	2003-2006
Don Pavol Drška	2005-2010
Don Marek Galis	2006-2008
Don Pavol Nízner	2008-2013
Don Marián Bielik	2009-
Don Jozef Motýľ	2009-2011
Don Teodor Gavenda	2011-2014
Don Jozef Domény	2012-2018
Don Peter Magura	2012-2019
Don Jozef Ragula	2014-2017
Ján Drgoň - koadjútór	2014-2023
Don Peter Štellmach	2015-2018
Don Pavel Piatrov	2017-2020
Don Anton Červeň	2018-2020
Don Vladimír Plášek	2018-2022
Don Cyril Gajdoš	2019-
Don Bohuš Levko	2020-
Don Peter Bicák	2020-
Don Jozef Motýľ	2021-
Don Marek Vaško	2022-

Spracoval: Štefan Antalík

ČO NIČ NESTOJÍ, ZA NIČ NESTOJÍ

Rozhovor s Brankom Štefúnom, CM

■ Naša farnosť sa spolu s ďalšími saleziánskymi strediskami pripravuje na oslavu 100. výročia príchodu saleziánov na Slovensko, ktorá sa bude konať 6. - 8. 9. 2024. Zároveň sa naša Cirkev pripravuje na slávnosť blahorečenia Jána Havlíka, seminaristu Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul, ktorá sa uskutoční 31. augusta 2024. A dôvod na oslavu má aj naša farnosť, pretože jedným z členov vincentínskej rodiny je aj náš rodák Branko Štefún, s ktorým som sa porozprával okrem iného aj na tému jeho povolania.

Braňo, vyrastal si v saleziánskej farnosti, navštevoval si piaristické gymnázium. Ako si sa dostal ku vincentínskej charizme?

Počas štúdia na vysokej škole v Banskej Bystrici som chodieval rád (z časového dôvodu mi to viac vyhovovalo) na sv. omšu do Kostola sv. Alžbety, ktorý spravujú prave vincentíni. S charizmou sv. Vincenta de Paul som sa zároveň stretol i v domove dôchodcov na sídlisku Pod hájom v Dubnici cez satmárky, ktoré tu požehnané pôsobili, čo som neskôr vnímal z vyjadrení obyvateľov domova po tom, čo tam satmárky ukončili svoje pôsobenie. No a po dlhšom rozlišovaní v modlitbe som sa po jednom veľmi silnom Božom vnuknutí počas vincentínskych ľudových misií v Dubnici nakoniec rozhodol pre Misijnú spoločnosť.

V čom je sv. Vincent príkladom aj pre súčasného človeka?

Každý svätý nejako presahuje svoju dobu a tým sa stáva povzbudením pre ďalších, že žiť evanjelium je možné. Podľa vzoru Ježiša z Nazaretu a vedený jeho Duchom sa stáva svetlom v tmách. Evanjelium z takého človeka naozaj vyžaruje. A pokiaľ to je evanjelium a nielen ľudský zdravý rozum, tak zároveň i priťahuje. Ale i provokuje! Sv. Vincent je podľa mňa príkladom pre súčasného človeka práve v tejto evanjeliovej konkrétnosti, ktorá sa dotýka reálneho človeka. To sa však nezrodilo z večera do rána, ale bolo ovocím dlhého vnútorného zápasu i spolupráce vlastného ega a

milosti, ktorú mu Boh ponúkal v rôznych situáciách života. Boh nám je naozaj veľmi blízko. Sv. Vincent sa naučil vnímať jeho prítomnosť, a tak sa snažil byť potom nablízku človeku, ktorého mal pred sebou. A tam sa len znovu naživo stretal s Bohom. V konkrétnej službe lásky konkrétnemu človeku. Ktorý je niekto! Nie číslo do štatistiky...

Hovorí sa, že manželstvo aj kňazstvo prežívajú krízu. V čom to pre nás môže byť výzvou, aby sme neupadali do pesimizmu a bezradnosti?

Už len to mi môže pomôcť, keď si uvedomím, že kríza nie je niečo negatívne, čo ma má znížiť, ale je to výzva. Presne tak, ako sa pýtaš. Dovolíš si povedať, že to je nutná súčasť života. Čiže sa nesmiem báť do toho vstúpiť, ak to príde. Je to akoby zrkadlo alebo d'alekohľad do hĺbín mysle a srdca, do našich vzťahov. Ide o pozvanie posunúť to všetko ďalej, otvoriť sa viac milosti, viac komunikovať s Bohom i navzájom o vážnych veciach. Začať brať na príklad aj slovo Božie vážnejšie, Eucharistiu či spoveď. Ved' nám to Boh všetko ponúka ako svetlo a posilu do našich problémov! Nič nie je samozrejmé. Všetci to vieme, ale podvedome to tak berieme. A tým pádom sa človek prestáva snažiť. Uzavrieť manželstvo či prijať kňazské svätenie je cieľ? To všetko je predsa len začiatok niečoho omnoho väčšieho. A to chce veľmi dlhý čas, vytrvalosť, ochotu, obeť i zriekanie, aby to dozrelo. Čo nič nestojí, za nič nestojí. Predsa nemôžeme mať všetko hneď. A mať pocit šťastia pri všetkom. Chcel by som nás všetkých povzbudiť, aby sme boli veľmi ostražití na ponuku doby, ktorá nás tlačí do výkonov zabezpečujúcich okamžité „šťastie“. Páči sa mi myšlienka, že radosť neprichádza ako priamy produkt, že nie je cieľom za každú cenu. Ale prichádza ako vedľajší produkt služby z lásky, nezištnej a bezpodmienečnej.

Pripravujeme sa na dubnickú púť. Kto je to pútnik v evanjeliovom zmysle?

Človek, ktorý sa otvára Božiemu kráľovstvu. Nie je tulákom, ktorý nemá cieľa. Alebo človekom, ktorý vystupuje na horu, ale zabudne na to, že chcel dosiahnuť vrchol, a skončí pri

obdivovaní krás prírody na rovine. Nemyslím tým hneď nebo, ako posmrtný stav, ale logiku zmysľania tu na zemi. Logiku evanjelia, ktorá ma vedie vytyčeným smerom. Všetko na zemi je dar, ale ja mám pred sebou neustále Darcu toho všetkého. Mojmím cieľom je zjednotenie sa s Ním! A všetky dary, hmotné či nehmotné, mi k tomu majú napomáhať. Veľká výzva, však?

Na konci augusta čaká Slovensko slávnosť blahorečenia Jána Havlíka. Čo to znamená pre vincentínsku rodinu?

Pred chvíľou som spomenul, že všetko je dar. A táto udalosť je veľkým darom nielen pre našu Misijnú spoločnosť, ale pre cirkev na Slovensku ako takú. Osobne si myslím, že je takým hlasom z neba do všetkého, čo práve prežívame. Čo robiť v prostredí násilia, ako sa zachovať v nespravodlivosti, neláske, agresii. Ako reagovať na výslovnú neludskosť. Robiť, čo urobil Ježiš. V evanjeliu je toho dost, aby sme sa nechali Ježišom inšpirovať a tým pádom aj niečo zmeniť.

Si kňazom 12 rokov. V čom je Tvoj pohľad na život kňaza a jeho poslanie iný ako pri vysviacke?

Pri vysviacke som si dal napr. úmysel, že vytrvám. Pod vplyvom toho, čo sa deje okolo nás. Po 12 rokoch zakúšam, čo to znamená vytrvalosť! Ako veľmi musím byť blízko pri Ježišovi. Veľa času stráviť s ním. Inak je to o ničom a nemá to zmysel. Tu sa totiž nedá niečo predstierať dlhodobo. A nemyslím len navonok, ale sám pred sebou a Bohom, ktorý mi niečo zveril.

A aké je Tvoje pranie pre pútnikov na dubnickej púti?

Ako to často počujem: Len aby to zdravičko bolo! Určite aj to prajem, ale túžime po niečom viac? Zasiahli ma slová jednej panej pri oslave 70-ty: „Väzenie je plné zdravých ľudí.“ Takže viac ako zdravie prajem silu ísť ďalej, keď to zdravie nebude úplne OK. Silu, pokoj a svetlo, keď sa naše vzťahy budú otriasať v skúškach. Prajem pútnikom odvahu a ochotu srdca ísť cestou evanjelia podľa vzoru Márie, našej matky i sestry vo viere. Nech Boh vyleje svoju lásku do našich srdiec, aby sme si odpustili staré či aktuálne krivdy, našli spoločnú reč medzi generáciami a boli sme v Dubnici kresťanmi, ktorí svedčia o premieňajúcej sile a pravdivosti evanjelia konkrétnou nezištnou službou lásky, odpúšťaním a ponúkaním uzdravujúceho Božieho milosrdenstva, ktoré dáva nový život.

Ďakujem za rozhovor a prajem Tebe i celej vincentínskej komunite veľa Božích milostí pri napĺňaní Vašej charizmy.

*Zhovárал sa Jozef Štefún
Foto: archív rodiny Štefúnovej*

JUBILEJNÝ ROK ZJAVENIA JEŽIŠOVHO SRDCA

■ Počas roka 2024 si aj na Slovensku pripomíname 350. výročie zjavení Najsvätejšieho Srdca Ježišovo svätej Margite Márii Alacoque. Jubilejný rok sa začal 27. decembra 2023. Otvorili ho vo francúzskom Paray le Monial na okružle výročie prvého zo zjavení. Jubilejný rok sa uzavrie slávnosťou Najsvätejšieho Srdca Ježišovo 27. júna 2025.

Ježišovo Srdce
a sv. Margita Mária Alacoque

Francúzske mesto Paray le Monial sa nazýva aj „Mestom Najsvätejšieho Srdca Ježišovo“. Leží v Burgundsku, vo východnej časti Francúzska, asi 100 km severozápadne od Lyonu. V tejto oblasti sú aj ďalšie významné duchovné centrá ako Cluny či Taizé.

Svätyňa Najsvätejšieho Srdca Ježišovo v Paray le Monial patrí do diecézy Autun. Táto diecéza v spolupráci s pútnickou svätynou ohlásila pri príležitosti spomenutého 350. výročia zjavení Najsvätejšieho Srdca Ježišovo, osobitný jubilejný rok s témou „Odpovedať na lásku láskou“ (*Rendre amour pour amour*).

V roku 2024 sa v Paray le Monial uskutoční viacero pútnických, duchovných a umeleckých podujatí. V máji sa v tejto súvislosti v Ríme konalo medzinárodné teologické kolokvium na tému stálej aktuálnosti vynáhrady, odprosovania resp. odčinenia, ako o to Ježiš žiadal prostredníctvom sv. Margity Márie.

Odpovedať na lásku láskou

Čo sa skrýva za mottom „Odpovedať na lásku láskou“? - Milovať pre lásku samotnú, odpovedať z hĺbky duše na lásku, ktorou sme nezištne milovaní. Biblicky povedané, znamená to „milovať Pána celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou“ a milovať bratov a sestry podľa Ježišovo nového prikázania: „Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás.“

Takto prežívaná láska je ústredným bodom kresťanského života. Je tým najdôležitejším v našom živote. Celý život sa učíme milovať čerpajúc z milosti Boha, ktorý je Láskou a ktorý nás zahŕňa svojim milosrdenstvom, odpúšťa nám hriechy a neustále obnovuje našu schopnosť milovať bližného ako seba samého.

Jubileum v Paray le Monial je výzvou naplno uveriť v Boha - milosrdnú Lásku, ktorý nás svojou láskou stvoril a vykúpil, ktorý nám svoju lásku naplno zjavil vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi. Je výzvou uveriť v toho, ktorý sa z lásky k nám stal človekom a z lásky k nám hriešnikom zomrel na kríži. Uveriť v toho, ktorý nám v Eucharistii zanechal živú pamiatku svojej lásky. Uveriť v Ježiša Krista, Vykupiteľa, ktorého prebodnuté Srdce prekypuje láskou k nám. V Ježiša, ktorý nám zoslal Ducha Svätého, ducha lásky, Pána a Oživovateľa.

Pripomeňme si stručne, na čo sa vzťahuje 350. výročie. Ide o zjavenia, v ktorých dal Pán Ježiš vniknúť do tajomstva lásky svojho Srdca sv. Margite Márii Alacoque (1647-1690) z rehole Navštívenia Panny Márie. Bolo to v Paray le Monial v Burgundsku, v kláštore spomenutej rehole, založenej svätým biskupom Františkom Saleským. Táto reholná kongregácia je známa aj ako „vizitantky“ alebo Sestry Navštívenia.

Tri hlavné zjavenia sa udiali v rozpätí troch rokov. Prvé bolo 27. decembra 1673, druhé v roku 1674 - v piatok po sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi a tretie v nedeľu 16. júna 1675.

Pri prvom zjavení 27. decembra 1673 sestra Margita Mária klačala vo svojom kláštore v Paray le Monial pred vystavenou Eucharistiou, keď sa jej zjavilo v oslňujúcom lesku Ježišovo Srdce ovinuté tŕmi a ozdobené krížom. Neskôr sa o tom zdôverila so slovami, že bola naplnená nevýslovnou láskou.

Druhé zjavenie mala v piatok v oktáve Božieho tela, keď videla päť Kristových rán a počula hlas: „Nemôžeš mi preukázať väčšiu lásku, ako keď urobíš, čo som od teba žiadal, aby si rozšírila úctu k môjmu milujúcemu Srdcu. Len poníženosťou a utrpením sa môžeš stať dokonale hodná tejto milosti.“

Potom jej Spasiteľ ukázal svoje Srdce a pokračoval: „Pozri, toto Srdce, ktoré tak veľmi milovalo ľudí, ktoré nič nešetřilo, ba aj samo seba strávil, len aby ukázalo svoju lásku. Namiesto vďačnosti sa mu však za odplatu od veľmi mnohých dostáva nevdak. Preto od teba žiadam, aby prvý piatok po oktáve slávnosti môjho Božského Tela bol ustanovený ako zvláštna slávnosť, aby sa v ten deň uctievalo moje Srdce slávnostným odprosovaním a aby v ten deň ľudia pristupovali k svätému prijímaniu s tým úmyslom, aby sa vynahradiť nesčísľelné zneuctenia, ktorých sa mu dostalo za ten čas, čo bolo vystavené na oltári.“

Po tretí raz sa sv. Margite Márii zjavil Pán Ježiš v nedeľu 16. júna 1675. Požiadal ju, aby na prvé piatky pristupovala k svätému prijímaniu a vyprosovala nápravu za urážky voči nemu zo strany ľudí. Porozumieť týmto zjaveniam a uskutočňovať to, o čo v nich Pán žiadal, pomohol sv. Margite Márii Alacoque jej spovedník,

sv. Klaudius La Colombière z rehole jezuitov. Obyvatelia Slovenska si už od dávnych čias s veľkou láskou uctievali Božské Srdce Ježišovo. A to preto, lebo mu veria, dôverujú mu a milujú ho.

„Som presvedčený, že tak, ako všetky rieky tečú do mora, podobne aj naše slzy sa vlievajú do Božieho Srdca.“ sv. Ján XXIII.

„Dôverujte Pánu Ježišovi. Vložte všetky svoje nepríjemnosti a prosby do Ježišovo Srdca a nechajte ho konať. On všetko napraví.“ sv. Mária Dominika Mazzarellová.

Veľkú úctu k Božskému Srdcu mal aj don Bosco. Na žiadosť Sv. Otca Pia IX. postavil v Ríme Baziliku Božského Srdca Ježišovo. Vysvätená bola 14.5.1887.

Prisľúbenia ctiteľom Božského Srdca Ježišovo

Ježišova výzva adresovaná Cirkvi cez sv. Margitu Máriu Alacoque sa neskôr premietla do ustanovenia slávnosti Najsvätejšieho Srdca Ježišovo. V piatok po slávnosti Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi tak osobitným spôsobom zvelebujeme Božiu lásku k ľudstvu, jeho vôľu spasiť celý svet a jeho nekonečné milosrdenstvo. Svoje duchovné prežívanie zjavení dala sv. Margita Mária aj do podoby zápiskov, na základe ktorých bolo sformulovaných dvanásť prisľúbení Božského Srdca tým, ktorí si ho ctia a modlia sa k nemu za záchranu hriešnikov.

Pán Ježiš dáva ctiteľom jeho Najsvätejšieho Srdca tieto prisľúbenia:

1. Dám im všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Ich rodinám udelím pokoj.
3. Poteším ich vo všetkých trápeniach.
4. Stanem sa im bezpečnou ochranou v živote a najmä v hodine smrti.
5. Hojne požehnám každé ich podujatie.
6. Hriešnici nájdu v mojom Srdci zdroj milosti a nekonečné more milosrdenstva.
7. Lahostajné duše sa stanú horlivými.
8. Horlivé duše dosiahnu veľkú dokonalosť.
9. Požehnám tiež domy, kde bude vystavený a uctievaný obraz môjho Najsvätejšieho Srdca.
10. Kňazom dám milosť obrátiť aj najzatvrdenejšie srdcia.
11. Mená tých, čo budú šíriť túto pobožnosť, budú zapísané v mojom Srdci a nebudú z neho nikdy vymazané.
12. Všetkým, ktorí pristúpia k svätému prijímaniu na prvý piatok počas deviatich mesiacov nepretržite po sebe, sľubujem milosť pokánia pri zomieraní - nezomrú v nemilosti, ani bez sviatostí. Moje Srdce sa im stane bezpečným útočiskom v poslednej chvíli.

Členovia Spoločenstva Najsvätejšieho Srdca Ježišovo z Dubnice nad Váhom sa stretávajú spolu s členmi Ružencového spoločenstva vo štvrtok, pred prvým piatom, v Kostole sv. Jakuba o 16.45 hod.

Členovia Spoločenstva Najsvätejšieho Srdca Ježišovo by sa mali každý deň pomodliť: Otče náš, Zdravas, Verím v Boha a formulku: Božské Srdce Ježišovo, daj, aby som ťa vždy viac a viac miloval.

Spracoval: Štefan Antalík

LETNÁ FARSKÁ KRONIKA

Prímestský tábor - 1. 7. - 5. 7. 2024

Skautský tábor - 29. 6. - 6. 7. 2024

Rodinný tábor - 3. 7. - 7. 7. 2024

Tinedžerský tábor 15. 7. - 19. 7. 2024

Púť do Turína za donom Boscom 22. 7. - 27. 7. 2024

Prímestský tábor cirkevnej školy sv. Dominika Savia 29. 7. - 2. 8. 2024

NAŠI FARNÍCI NA NÁVŠTEVE BIBLICKEJ ZÁHRADY

■ V sobotu 22. júna sa uskutočnila púť na horu Živčákovú, kde sme sa zúčastnili na svätej omši v Kostole Panny Márie, Matky Cirkvi. Po skončení sme putovali do Vysokej nad Kysucou, ktorá sa stala známou svojou Biblickou záhradou.

Po záhrade nás sprevádzal tamojší farár František Mikuláš, dubnický rodák. Flóru Biblickej záhrady tvorí arborétum s biblickými drevina-

mi, rozárium a ovocný sad. Prehliadka opisuje cestu ľudstva opísanú v Biblii a to od stromu poznania dobra a zla až ku stromu života. Rastú tu: horiaci krik, v ktorom Pán prehovoril k Mojžišovi, strom, z ktorého Noe vyrobil koráb, strom, z ktorého vznikol Ježišov kríž, strom, na ktorom sa obesil Judáš. V Biblii sa spomína granátová jablňo, figovník, oliva, palma, vinič, akácia, myrta, mandľa, céder, oliva, tamariška, lentyšek, moruša a iné.

Všetky tieto sú vysadené v spomínanej záhrade a ich krátke popisy nám umožňujú spoznať jedinečnosť a nepoznanú históriu kvetov a stromov. V rozáriu sme spoznali viacero druhov ruží, medzi najkrajšie patria nostalgické ruže, biela ruža s názvom Pápež Ján Pavol II. a mnoho ďalších.

Prehliadku Biblickej záhrady sme ukončili v miestnom Kostole sv. Matúša, kde nám pán farár na záver priblížil pre nás najdôležitejší - strom života. Pre nás zúčastnených to bola nádherná púť, ktorá obohatila naše poznatky a previazanosť Biblie so svetom rastlín. So spomínanou záhradou sme sa len ťažko lúčili a ďakovali sme pánu farárovi za jeho výklad a pohostinnosť.

Anna Džimová, RB Dubnica nad Váhom

S ÚCTOU SPOMÍNAME NA DUBNICKÝCH KŇAZOV

■ V roku 2024 si pripomíname významné výročie kňazov, ktorí pôsobili v našej farnosti. Pripomíname si: 170. výročie od úmrtia vdp. Michala Rešetku a 110. výročie od narodenia prof. Mons. Jozefa Vrabľa.

Vdp. Michal Rešetka

Narodil sa 2. 9. 1794 v Bobote. Zomrel 9. 5. 1854 v Hornej Súči. Študoval na Gymnáziu v Trenčíne. Katolícku teológiu absolvoval v Nitre. Za kňaza ho vysvätili v roku 1817. V Dubnici nad Váhom pôsobil v rokoch 1823 - 1834. Od roku 1834 bol farár v Hornej Súči. Tam je aj pochovaný.

Patriel medzi významných slovenských náboženských spisovateľov. Bol aj literárny historik, významný zberateľ a vydavateľ slovenských kníh v období slovenského národného obrodzenia. Počas 30-ročnej zberateľskej činnosti vo svojej knižnici zhromaždil množstvo slovenských literárnych pamiatok. Vyše 1 000 zväzkovú časť jeho knižnice tvorili vzácne rukopisy Petra Benického, M. Augustíniho, Hugolína Gavloviča a iných. Knihy zo svojej knižnice dával k dispozícii širokej čitateľskej verejnosti. Spolupracoval aj s Ľudovítom Štúrom, Jozefom

Miloslavom Hurbanom a Michalom Miloslavom Hodžom. Zozbieral údaje o slovenských dejateľoch, ktoré prehľadne spracoval. V bernolákovčine vydával svoje preklady a pôvodné náboženské spisy. Vďaka nemu vyšla Gavlovičova „Valaská škola mravov“ (1830 - 31). Jeho knihy boli cenným prameňom aj pre Andreja Radlinského. Po založení Matice slovenskej sa vzácna Rešetkova knižnica stala jej majetkom. V Hornej Súči založil spolok miernosti a nedeltnú školu. Po ňom je pomenovaná Krajská knižnica v Trenčíne a základná škola v Hornej Súči.

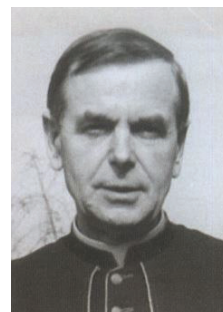
Prof. Mons. Jozef Vrablec

Narodil sa 4. 3 1914 v Závode, okr. Senica. Zomrel 19. 3. 2003 v Nitre. Gymnázium navštevoval v Nitre v rokoch 1925-1932. Za kňaza bol vysvätený 5. júla 1937. Ako kaplán pôsobil v Trenčianskej Teplej, Bošanoch a Skačanoch. V Dubnici nad Váhom pôsobil v rokoch 1941-1943. Doktorát teológie získal na Katolíckej

bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave. V rokoch 1973-88 bol generálny vikár nitrianskeho biskupa Jána Pásztoru.

Svoje štúdie a články uverejňoval v rôznych periodikách. Mnohé jeho práce vyšli knižne. Bola mu udelená Zlatá medaila Univerzity Komenského v Bratislave -1994. Cena mesta Nitry - 1995. Na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave prednášal ako docent od r. 1959 kresťanskú filozofiu a od r. 1968 pastoraálnu teológiu. V rokoch 1970-1995 pôsobil ako profesor pastorálnej teológie a vedúci katedry. Dekan teologickej fakulty bol v rokoch 1991-1994. Patriel medzi významných slovenských kazateľov. V roku 1990 sa v Dubnici nad Váhom konala po 40 rokoch mariánska púť. Slávnostnú sv. omšu slúžil prof. Mons. Jozef Vrablec. Na tejto púti bol hlavný oltár postavený pred hlavnou bránou, vedľa farskej ohrady. Súčasný oltár farníci postavili v roku 1991.

Spracoval Štefan Antalík

MÁRIA MATKA

■ Je naozaj ťažké oceniť dôležitosť Máriinej prítomnosti a pôsobenia v živote dona Bosca a v rozvoji saleziánskej charizmy. „Urobila všetko“, povedal don Bosco na sklonku svojho života, pripomínajúc si s vďačnosťou znamenia a udalosti, ktoré ho viedli k tomu, aby sa stal otcom mnohých mladých a ich vychovávateľov. Odborníci na našu charizmu potvrdzujú, poukazujú na písomné pramene, ktoré majú v rukách, že saleziánska charizma je celá poznačená mariánskou pečatou, tak v duchovnej ako aj v pastoračnej oblasti.

Príbeh sna z deviatich rokov predstavuje dramaticky realitu a význam tejto prítomnosti. Don Bosco opisuje Máriinu úlohu v jeho živote najmä dvoma slovami: „Matka“ a „Učiteľka“. Dva tituly, ktoré jasne vyjadrujú typicky saleziánsku podobu Máriinho materinského pôsobenia, ktoré sa týka každého veriaceho ako Božieho syna a dcéry.

To nám dosvedčuje už scéna z Jánovho evanjelia, keď milovaný učeník a Ježišova matka stoja pod krížom - a to sa netýka len historickej postavy učeníka, ktorého si obľúbil Ježiš. Milovaný učeník totiž predstavuje každého učeníka, ktorý v sebe nachádza odvahu nasledovať Krista až na kríž, aby bol obnovený jeho obetou. Jánovo evanjelium totiž anticipuje Turíce na Kalvárii: keď Ježiš zomiera, jeho posledný výdych je odovzdanie Ducha, vylieva ho na tých, ktorí sú pri jeho nohách, na prvú bunku Cirkvi: Matku, učeníka a ostatné ženy.

Vojakova kopija otvárajúca jeho bok, odkiaľ vyteká krv a voda, je predobrazom sviatostí krstu a Eucharistie, ktoré umožňujú veriacemu vstúpiť do Božieho srdca a byť ním znovuzrodený ako syn a dcéra. V tomto kontexte nadobúda vzájomná dôvera medzi Matkou a učeníkom osobitnú hodnotu. Mária totiž predstavuje Cirkev, ktorá prijíma a vedie k Ježišovi. Každému pokrstnému je daná ako Matka, ako pomoc na ceste viery, ktorá, tak ako to bolo pre Majstra, tak aj pre učeníka, prechádza šťastnými i smutnými úsekmi, podopieraná istotou Otcovej lásky, ktorá sa odráža aj v Máriinej materinskej starostlivosti a nežnosti.

Vo sne z deviatich rokov sa postava Márie objavuje práve vo chvíli, keď sa zdá, že situácia pre malého Jánka sa stáva neúnosnou. „Uľahčiť ťažké veci,“ hovorieval don Bosco neskôr svojim mladým, je jednou z Máriiných úloh.

Vráťme sa však k príbehu sna: Malý Ján, znepokojený zlým správaním svojich druhov, sa vrhá medzi nich a snaží sa ich zastaviť kopaním a údermi. Tajomný muž, oblečený v žiarivom odevu zasiahne, aby ho zastavil. Don Bosco ho nikdy nevolá po mene, možno zo skromnosti, možno preto, aby zvýšil napätie, oddávajúc sa jeho

prirodenému naratívne inštinktu. Poslucháč však nemôže nepochopiť, že je to vzkriesený Kristus. Pán pozýva dieťa, aby sa priblížilo k svojim spoločníkom s láskou, nie násilím. Táto požiadavka sa malému chlapcovi zdá nemožná. Priamo tvárou v tvár svojim protestom „vznešený“ muž ho odkazuje na rovnako tajomnú Učiteľku, od ktorej sa bude môcť naučiť nemožné veci.

Teraz by som sa chcel zamerať na dynamiku vzťahov, ktorá vychádza zo sna ako charakteristika vzťahu medzi Jánom a Máriou. Tak ako v biblickej scéne kríža, aj vo sne je to Ježiš, kto zveruje Matku učeníkovi a učeníka Matke. Okrem toho Mária nevstupuje na scénu z vlastnej iniciatívy: je to jej Syn, ktorý ju pozýva a dáva jej úlohu, postarať sa o Jána, činnosť, ktorá môže byť úspešná len vtedy, ak nájde spoluprácu mladíka. Aj jemu je totiž zverená úloha uznať autoritu Matky a Učiteľky, dôverovať jej a byť poddajný jej učeniu.

V priebehu sna je zrejme, že túto úlohu ešte treba splniť. V skutočnosti sa zdá, že malý chlapec Ján nepozná ani muža, ani Pannu Máriu. Toto nespoznanie vytvára prekážku dôvery a Janka sa zmocňuje úzkosť tvárou v tvár budúcemu poslaniu, ktoré ho úplne prevyšuje. Blízkosť Matky, jej upokojujúci tón, nežnosť, s akou ho najprv vzala za ruku a potom mu položila ruku na hlavu, nemohla však upokojiť jeho srdce a ani nezabránila jeho plaču.

Jediným pevným bodom v komplikovanej situácii, ktorú sen predstavuje, sa zdá byť pre Jánka odkaz na pozemskú matku, mamu Margitu. Tajomný muž je prvý, kto sa o nej zmieňuje, v snahe pomôcť Jánovi rozlúštiť, čo sa deje: „Ja som Syn tej, ktorú ťa tvoja matka naučila pozdravovať trikrát denne.“ Ján si má spomenúť na každodenný zvyk modliť sa za modlitbu Anjel Pána, akoby chcel povedať: „Ty vieš, kto som, a poznáš už aj moju Matku, ktorú ti dávam za učiteľku! Tvoja mama Margita ti už o nás povedala, už ťa uviedla do tohto vzťahu viery a dôvery!“

Zdá sa však, že Ján nechápe odkaz. Zaujme obranný postoj a odpovedá iným poučením, ktoré sa viaže na jeho mamu: „Moja matka mi hovorí, aby som sa nestýkal s tými, ktorých nepoznám, bez jej súhlasu; preto mi povedzte svoje meno.“ Dospelý don Bosco nám tu ponúka príležitosť, aby sme ho videli, ako bol vystrašeným dieťaťom. Jeho odpoveď vo sne je mimoriadne realistická a v súlade s tým, čo vieme o jeho namáhavej a pomalejšej ceste rozlišovania jeho povolania. Inými slovami, sen je určite darom svetla, ktoré osvetľuje cestu, ale ako každý Boží dar, neoslobodzuje nás od námahy rozlišovať. Malý Ján nie je superhrdina, nie je to miniatúrny dospelý človek. Je skutočným dieťaťom, oživovaným veľkou túžbou po dobre svojich spoločníkov, ale zároveň potrebuje starostlivosť a

ochranu svojej matky, matky z mäsa a krvi, viac ako ochranu neba.

Svedectvo dona Bosca a historické štúdie o ňom potvrdzujú, že mama Margita bola skutočne pozemskou prostredníčkou Máriinej nebeskej lásky, tak na jeho ceste viery, ako aj pri vypracovaní jeho výchovného systému a oratoriánskej práce. Prítomnosť a pôsobenie týchto dvoch žien zanechalo nezmazateľnú stopu na Jánovom citovom vývoji, v jeho spôsobe zaobchádzania s ľuďmi a tiež v jeho veľmi pozitívnej vízii žien a ich úlohy v živote Cirkvi a spoločnosti.

Materská prítomnosť Panny Márie v snoch dona Bosca sa neustále vracia v priebehu jeho života. Keď sa pokúsime čítať tieto svedectvá v chronologickom poradí, ľahko uvidíme, ako Jánov postoj k Matke Pána časom dozrel. Bral vážne úlohu, ktorú mu zveril Pán, totiž pestovať vzájomný vzťah s Máriou, postupne sa jej zverit', nechať sa ňou inšpirovať a viesť, dôverovať jej pomoci a ochrane. A táto skúsenosť je to, čo odovzdal svojim deťom prostredníctvom svedectva slova a schopnosti múdro používať znaky - medaily; ružene; obrazy Panny Márie - vychovávať deti oratória, aby rozpoznali neviditeľnú prítomnosť Panny Márie v ich každodennom živote.

Mária bola schopná „urobiť všetko“ v rozvoji saleziánskej práce, pretože Ján jej dovolil, aby bola pre neho Matkou a Učiteľkou. Pôsobivý rozkvet charizmy je konkrétnym dôkazom toho, že obaja brali vážne slová, ktoré vo sne vyslovil Pán Ježiš. V našich domovoch, v našich rodinách, v našich výchovných a pastoračných dielach: keď sa cítíme unavení, nemotivovaní, keď sa nám zdá, že charizma je slabá a vyblednutá, pýtajme sa na priestor, ktorý dávame Márii, a na kvalitu nášho vzťahu s ňou. „Ona je tá, ktorá urobila všetko“ a jej úlohou je „uľahčiť ťažké veci“, a preto sa na ňu môžeme obrátiť, kedykoľvek cítíme potrebu začať odznova!

Podľa Linda Pocher FMA - BOLLETTINO ADMA (máj 2024) pripravil Peter Bicák SDB

282. Dubnická mariánska púť

6. – 8. september 2024

Kostol sv. Jakuba

piatok

15.00 Korunka Božieho milosrdenstva
a tichá adorácia do 17.15 (v Kostole sv. Jakuba)

18.00 Sv. omša (v Kostole sv. Jakuba)
s hl. celebrantom
pátrom Brankom Štefúnom, CM

19.30 Animovaná adorácia vďačnosti
(v Kostole sv. Jakuba)

sobota

17.30 Modlitba ruženca a vysluhovanie
sviatosti zmierenia (na nádvorí)

18.30 Slávnostná sv. omša (na nádvorí)
s hl. celebrantom
otcom Martinom Kramarom,
generálnym vikárom Žilinskej diecézy

Po sv. omši procesia k mariánskemu stĺpu
(na Námestí Matice slovenskej)

nedeľa

7.00 Sv. omša (v Kostole sv. Jakuba)

10.00 Slávnostná sv. omša (na nádvorí)
s hl. celebrantom
otcom Danielom Šedíkom

